

باتۇر جان ئاتا خان

تاجىكىستان يۇرتىدىن

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

باتۇر جان ئاتا خان

تاجىكىمنىڭ يۈرىكىدە مەن

(شېئىرلار توپلىمى)

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

塔吉克人心目中的我：维吾尔文/巴吐尔江·阿塔汗
著. —喀什：喀什维吾尔文出版社，2008. 12

ISBN 978-7-5373-1743-6

I. 塔... II. 巴... III. 诗歌—作品集—中国—当代—维吾尔语 （中国少数民族语言）IV. 1227

中国版本图书馆 CIP 数据核字（2008）第 213858 号

责任编辑：斯曼古丽·阿吾提

责任校对：拜合提亚尔·阿布力米提

塔吉克人心目中的我

巴图尔江·阿塔汗 著

喀什维吾尔文出版社出版发行

（喀什市塔吾古孜路 14 号 邮编：844000）

各地新华书店经销

喀什维吾尔文出版社印刷厂印刷

850×1168 毫米 1/32 开本 4.875 印张 3 插页

2008 年 12 月第 1 版 2008 年 12 月第 1 次印刷

印数：1—3080 定价：10.00 元

مەسئۇل مۇھەررىرى: چىمەنگۈل ئاۋۇت
مەسئۇل كوررېكتورى: بەختىيار ئابلىمىت

تاجىكىمنىڭ يۈرىكىدەمەن

ئاپتورى: باتۇرجان ئاتاخان

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى نەشر قىلىپ تارقاتتى
(قەشقەر شەھىرى تار بوغۇز يولى 14 - قورۇ، پوچتا نومۇرى: 844000)
جايلاردىكى ئىسنىخۇا كىتابخانىلىرىدا سېتىلىدۇ
قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
فورماتى 850×1092 م م 1/32 ،
باسما تاۋىقى: 4.875 قىستۇرما ۋارىقى: 3
2008 - يىل 12 - ئاي 1 - نەشرى
2008 - يىل 12 - ئاي 1 - بېسىلىشى
تىراژى: 3080 — 1

ISBN 978 - 7 - 5373 - 1743 - 6

باھاسى: 10.00 يۈەن

قۇياش قوغلاپ ماڭغان كىشلەر،
مېنىڭ ساددا، سەممى خەلقىم.
ئاپئاق قار - مۇز ئويغان نەقىشلەر،
ئۇنىڭ قەلبى، يۈرىكى بەلكىم.

مۆندەرىجە

- 1 قارلىغاچنامە
- 2 زۈمرەتتەك ئارچىلار قىيادا مەۋلان
- 3 كىرىپكىنىڭ ئوق ئاتار، شەۋقى ئالار جان
- 4 ھاسىدىن دېرەك
- 5 چوڭ بولغاننىڭ تارتىم دەردىنى
- 6 جاھانغا ئىشەن
- 8 ئىككى رەقىب رەڭ بېرىدۇ ئالەمگە
- 9 سېنى دەپ
- 10 سېلىنكەي كۆكسۈڭدە چوغ چىشلىگەن ياز
- 11 مېھرىدە قېپقالسۇن سوغۇلماس دەريا
- 13 قىشتىن قېچىش
- 14 كۈنلەرگە باقمىمەن كۈيلىرىم بىلەن
- 15 ياز
- 16 ئەرنىڭ تۈزى
- 17 ئوتنامە
- 18 چاقماق
- 19 رەھمىتىم كۆپ ئەنئەنە ساڭا
- 21 ئىنتىلىش
- 22 تاجىكىنىڭ ئۇلى
- 24 كېچە مېنى قىلىۋالدى غۇنچە
- 25 ئىشەنمەسلىك چۈشسە ئارىغا

- 26 شائىرىم دەپ ئېتىراپ قىلسا دىلداشلار
- 30 ياتسىرايسەن نېمىشقىمكىن تالڭ
- 31 ھايات
- 32 ئاقماقتا تۇيغۇلار باغرىمدا يۈرۈپ
- 33 ئۆزىنى سورار ئاقىل . مەرد دېگەن
- 34 «خۇش ئامەدى» دېگەن ئاشۇ سۆز
- 35 ۋاپاسىزلىق
- 36 گۈزەل ئىدى ئاشۇ چاغلار بەك
- 37 كۆنۈپ كەتتىم
- 38 نازىلە
- 39 ئۆزۈڭ ئۆچۈر
- 40 بوۋاي
- 41 قوتاز
- 42 ياشاش دېگەن رىقابەت
- 43 ئىككىنچى چارە
- 44 كىلونلانغان يۈرەك
- 45 بىر ئەمەلدار «شائىر» غا
- 46 قالارمىز شۇندىلا ھاياتقا يېقىپ
- 47 كونا جاي
- 48 قاردىكى سېغىنىش
- 50 نېمىنى دەپ
- 51 باھارغا قىياس قىل سەن مېنى پەقەت
- 52 ئەۋلادقا قالسۇن

- 53 كۈلكەمدە
- 54..... باشلىق ساڭا يارايمەن قاچان
- 55 ئەزرائىل
- 56..... ياشلىق تەزكىرىسى
- 57..... لايىقەتلىك ئەر دېمە مېنى
- 58 سېنىڭ شەكلىڭ
- 59 ئۈركۈيمەن ئۆزۈمنىڭ ئۈنىدىن ھەتتا
- 60 ئاداققى كۈتۈش
- 61 تاش ئادەم
- 62 بۈركۈتكە
- 63 كەنت كېچىسى
- 64..... پىنھاندىكى چاقىرىق
- 65 ئىنتىلىش
- 66 يامغۇرلۇق كۈن
- 67 ئىككىنچى قەۋەت
- 68 بىغۇبار قۇشلاردەك ئاقماقتا پەسىل
- 69 زەنجىر
- 71 ياشلىققا شىۋىرلاش
- 72 ئۆلسەم
- 73 كۆرۈنگەن تاغ
- 74 كېرەك ساڭا غەيرىتىم
- 75 بۇ ئەمەس مېنىڭكى ياشلىقىم ئەي جان
- 76 قايتىپ كەلسە بالىلىقىمىز

77	بوللامسەن شائىرغا ئايال
78	شائىرلىقىم چانار ئالدىڭدا
80	يېشىل مۇھەببەت
82	ھىجران ناخشىسى
83	يوقاتمايمەن ئالدىراپ
85	پاتراق تويۇڭ بولسىكەن دەيمەن
86	ئۆزگىنى كۆر، ئۆزۈڭنى كۆرەت
87	جۇۋان قەسدىسى
88	قايتۇرۇپ بەر
89	بەخت ۋە بەختسىزلىك
90	سەن قەلبىمنىڭ قۇياشى بىراق
91	ئىنساپسىزغا
92	مەڭگۈلۈك سۆيۈش
94	مۇھەببەت
95	كىچىككىنە خوشلىشىش چېيى
97	ياشلىرىمدەك كەلمەكتە ئېقىپ
98	ئۆمرۈڭدىن پۈتكىن داستان دەپ
99	سالام ساڭا سۆيۈملۈك ئەتە
100	سېغىنىش
101	سەن بار ياققا سالمەن نەزەر
102	تاغ بالىلىرى
104	غەلىبەڭگە تەۋەررۈك ئاپئاق چاپلىرىڭ
105	ئۆز بەختىمنى ئۆزۈم تاپمەن

- 106 ئاپئاق ئايدىڭ دۇنيا ياراتقىن
- 107 قالاڭلىق
- 108 قار ۋە مۇزدا يۇيۇنار قىشلاق
- 109 يۈرەكتە چايقىلىپ ئوغۇزدەك باھار
- 110 گە
- 111 تېڭىرقاش
- 112 تۇغۇلمىغان بەختنى تۇغۇپ
- 114 بىر سۆيگۈ بار قەلبىمدە يارقىن
- 115 باشقىلارنىڭ بولۇپ كەتتىڭ، ھەي...
- 116 سوغۇق سۆيۈلۈش
- 117 تۆتىنچى ماي سائەت ئىككىدە
- 118 ئامەت
- 119 ئۈچىنچى شەخسنىڭ قەلبىدە
- 120 بەلكىم ئەمدى شۇنداق قېرىپ كېتىمەن
- 121 يەتمىگەندە ئاشۇنداق...
- 122 بىز ئۇچراشتۇق ئاخىرى يەنە
- 123 گۇۋاھلىق بېرەلمەس ساڭا ۋە ماڭا
- 124 رۇس قىزىغا ئوخشايسەن بىراق
- 125 ماڭا مېھرىڭ ئاشۇمۇ سېنىڭ
- 126 «ياق» دېگەن سۆزۈڭدىن
- 127 بەخت دەيمەن
- 128 قۇياشقا تۇتاشقان روھ (تارىخىي داستان)

قارلىغاچنامە

قارلىغاچلار كەلمەكتە ئۈچۈپ،
ئىزدەر ئەنە كۆمۈلگەن داننى.
كۈنلىرىمنىڭ باغرى بەك يۇمشاق،
باقار يۈكسەك بىلىپ ئىنساننى،

باھار بەرگەن تەلەينى مىنىپ،
ئوينار غەمسىز، شۇ قەدەر ئەركىن.
قارلىغاچلارغا كېلىدۇ زوقۇم،
بەرمە تەڭرىم بۇ زوققا تەركىن.

قارلىغاچلارغا كېلىدۇ زوقۇم،
ئۆي ياسايدۇ ھويلامدا تېخى.
كۈنلىرىمنىڭ مېھرىنى ئۈتۈپ،
قىلىپ قويدى مېنىمۇ سېخى.

باھار بىلەن كېلىدۇ ئۇلار،
ئۈزىتىمەن باھارنى بېرىپ.
كەلگەن دائىم قارلىغاچلىرىم،
كۈتۈش دېگەن كەتمەيدۇ قېرىپ.

زۈمرەتتەك ئارچىلار قىيادا مەۋلان

زۈمرەتتەك ئارچىلار قىيادا مەۋلان،
يىلتىزلار ئەمرىدە ئېرىگەن مەرمەر.
ياپېشىل مەۋجىدە سەمىرىدۇ ئېھسان،
ئۆچىدۇ ئىسرىققا پۈركەنگەن يەللەر.

بۈركۈنلەر پەرۋازى بوشلۇقتا سەيلان،
دىللاردا سايىسى قىلىدۇ جەۋلان.
تەبىئەت ئانىنىڭ چۈشىدە ئايان،
قۇچاقلاپ ئۇخلايدۇ چوققىلار مانان.

يېشىللىق قەلبىدە، ئەمەس ئۇ نىقاب،
ياپېشىل ئەزاننى توۋلايدۇ قىش-ياز.
ئوقلارنىڭ پىتىنىسى باغرىنى تىلغاپ
ئۆتسىمۇ، تىك، مەغرۇر يەنە سەرۋىناز.

نېچۈن ئۇ پەرۋىشسىز شۇ قەدەر غىلمان،
سوئاللار چەشلەر دان تۇرقىغا قاراپ.
ئۇنىڭ ئوق يىلتىزى تاشنى قارمىغان،
نېچۈن ئۇ تومۇزدا بولمايدۇ كاۋاپ.

شۇنداق بىر ھەقىقەت سالىدۇ گىرە:
«سۇ، ھاۋا، يەر، گىياھ سىڭىشسە ئۇيقاش،
ھاياتلىق تۇغىيانى تۇرىدۇ ئۆرە،
ھەممىنى مۇھەببەت قىلار قەلەمقاش».

كۈرپىكىڭ ئوق ئاتار، شەۋقى ئالار جان

سۇباتىڭ خۇشروھتىن توقۇلغان زەرباپ.
كۈرپىكىڭ ئوق ئاتار، شەۋقى ئالار جان.
سەن ئۈچۈن يېزىلار ھەر قۇر، ھەممە باب.
گۈللەردەك ئېچىلار دىلدىكى ئارمان.

قۇرغۇيدەك جىلۋەڭدە تىرىمىلاپ دىلنى.
تىنچلىقىم باغرىغا ئۇيۇتسەن قان.
ئالمنى ئۈزىدۇ مىنگەنلەر پىلنى.
ئەكسىچە يايقلار پاخشى ھەرقاچان.

دىلىڭنى ئۇتتۇممەن سۆيگۈمنى چىڭقاپ.
لەۋلەردە يالتىرار ئالۇچا ئوماق.
گاھىدا چاقماقسەن، گاھىدا ئاپتاپ،
تاشتەك ھەم قاتتىقسەن، يىپەكتەك يۇمشاق.

ھاسىدىن دېرەك

توۋلايمەن ھەرقاچان ئۆز ئۈنۈم بىلەن ،
تاپىمەن بۇردا نان ئۆز تەرىمدە ھەم .
پەقەت شۇ باشقىلار تىكىدۇ كېيەن ،
تەن بەرمەي كۈلىمەن ئەگەردە ئۆلسەم .

ئۆزىنى ئۆزى ئاھ ، يارىتار ئىنسان ،
ئۆز روھىڭ ئۆزۈڭنى قىلار مۇستەھكەم .
بىراۋدىن تىلىگەن بەخت ۋە ئېھسان ،
دېمەيدۇ ھېچقاچان «دەردىڭگە يەتسەم» .

ئۆزلۈكلا نىشانغا باشلايدۇ سېنى ،
تايىنىش — سەن ئۈچۈن ھاسىدىن دېرەك .
ئاقسىغان پۇتلارغا نەزەر سال قېنى ،
بەيگىدە ئۇتۇشقا بولامدۇ كېرەك ؟

چوڭ بولغاننىڭ تارتىم دەردىنى

(مەرھۇم دادام خاتىرىسىگە)

نەزىرىدە كىچىك بالىنىڭ.
ئۆلمەس ئادەم ئەبەدىلەبەد.
«ئۇخلىدى» دەپ بىلىدۇ ئۇنى.
«ئۆلۈش» نېمە. بىلمەيدۇ پەقەت.

چىمدىپ قويۇپ مېيىت بۇرىنىنى.
يۈگۈرۈپ چىقىپ كېتەر تالاغا.
ئاشۇ بالا بولسام ئىدىمەن.
چۈشكەن غەمسىز ئۇندا ساماغا.

دادام «كەتمەي» قالارمىدى - ھە.
«ئۇخلىدى» دەپ بىلسە يۈرىكىم.
چوڭ بولغاننىڭ تارتىم دەردىنى.
ۋاقىتسىز ئاھ. سۈندى قانىتىم.

دادام كەتتى بىزگە «خوش» دېمەي.
ئالماي تۇرۇپ بالا «قەرزى» نى.
يامغۇرلىرى ئاققان كۆزۈمنىڭ،
كىممۇ سورار ئەمدى ئەرزىنى؟!

جاھانغا ئىشەن

مەيلى كۈلدۈرسۇن ياكى يىغلانسۇن،
سۆيۈملۈكتۈر يەنىلا جاھان.
ھاياتلىقنى كۆكلىتىپ ئۇندا،
ئۆمرىمىزگە پۈتمىز داستان.

گاھ يامانغا كېلىدۇ ئامەت،
ئەتىۋارلىنار ئەسكىلەر گاھى.
ياخشىلاردىن قاچىسىمۇ تەلەي،
لېكىن ئېنىق بىر كۈن سېپىماسى.

نۇرلىنىدۇ ئالتۇندەك پارلاپ،
كېلەر نۆۋەت ياخشىغا قوشلاپ.
ئوتتا، سۇدا ئۆتكەنلەر مەغرۇر
ئاشالايدۇ داۋاندىن ئاتلاپ.

بۇ جاھان ھەم سىنايدۇ سېنى،
لازىم شۇڭا، بولمىقىڭ تەمكىن.
ئامەت كەلسە قىنىڭغا پاتماي،
كەتسە شۆكەلەپ بولمىغىن غەمكىن.

ئېرىشەلمەس ئاخىرقى نەپكە،
مەۋقەسى يوق ئۆتكەنلەر ھامان،
دەپتىرىگە چۈشەر بىرمۇبىر،
قايسى ياخشى ۋە قايسى يامان.

جاھان ساڭا يازار خۇلاسى،
ھەقىقىتى ئۇنىڭ ساپ، ئادىل،
ئىشەن شۇڭا جاھانغا دوستۇم،
گەر ئۆزۈڭنى سانسىڭ فازىل.

